

1976

DADZIS

SATĪRAS
UN HUMORA
ZURNĀLS.
IZNĀK
KOPŠ
1957. GADA
DIVAS REIZES
MĒNESĪ.

© LKP CK Izdevniecība
"Dadzis", 1976

Nr

— Bet, meistar! Tāda kvalitāte
patreizējā gadā!

— Jūsu pasūtījums pieņemts vēl
pieņemamākajai!

DADŽU VAIŅAGU PIEŠKIRŠANU

SADZĪVES UN KOMUNĀLO PAKALPOJUMU JOMĀ

SABIEDRISKĀS ĒDINĀŠANAS JOMĀ

1. Z. Dukulei, Rīgas Modes nama meistarei, par klientu apkalpošanas jauno metodi, ko viņa ieviesusi savā darbā pērnā gada nogalē (Dukule ir pierādījusi, ka slavenais teiciens «Lēnāk brauksi, tālāk tiks!» pareizāk skanētu tā: «Lēnāk šūsi, uz vietas būs!»).

Kandidatūru izvirzīja ridziniece lauksaimniecības zinātnieka kandidāte D. Matveja.

2. Dubultu pirts kolektīvam par daudzējādo ūdens, elektroenerģijas un ziepju ekonomijas ieviešanu iestādes darbā. (Mazgāšanās zālē nu jau labu laiku deg tikai viena spuldzīte, ūdens vannu mazgāšana ir uzticēta pašiem klientiem, dušas telpas ir pārkārtotas uz sauso režīmu.)

Kandidatūru izvirzīja dubultietis K. Steinbergs.

3. Pirts un veļas mazgāšanas ražošanas apvienībai «Vilnis» par regulāru veļas mazgājamo mašīnu saudzēšanu. (1975. gadā gandrīz katrā Rīgas pilsētas veļas pieņemšanas punktā bija paziņojums: «Veļu nepieņemam. Apvienībā nedarbojas mašīnas.»)

Kandidatūru izvirzījusi pensionāre V. Pukna.

4. Majoru apavu ateljē Jomas ielā 53 par izjaukamo vasaras sandaļu modeļa ieviešanu. (Modeļa vērtīgākā īpašība slēpjas apstākļi, ka gan zole, gan siksnīņas no apaviem atdalās automātiski, bez mazākās piepūles no sandaļu īpašnieka puses.)

Kandidatūru izvirzīja G. Kalniņa, Jūrmalas 16. pasta nodaļas priekšniece.

5. Rīgas pilsētas Proletāriešu rajona sabiedriskās ēdināšanas trests kafējnīcas «Līgo» kolektīvam par jaunu formu ieviešanu apmeklētāju apkalpošanā. (Klients tiek arī no kafējnīcas tikai tad, kad ir saņēmis no oficiantes speciāli apzīmogotu talonu ar uzrakstu «Samaksāts».)

Kandidatūru izvirzīja PSRS MZA Maskavas ZP institūta līdzstrādnieks J. Rubiks.

SPORTĀ

6. A. Dukulim, lauku brīvprātīgās sporta biedrības «Vārpa» Alūksnes rajona padomes priekšsēdētājam, par vēl neredzētiem un nedzirdētiem rekordi. (A. Dukulis viens no pirmajiem republikā meistarīgi apguvis metodi, kā norakstīt pilnīgi jaunu sporta inventāru.)

Kandidatūru izvirzīja Alūksnes RIK Iekšlietu daļas sociālistiskā īpašuma izlaupišanas apkarošanas nodaļa.

DZĪVOJAMO NAMU UN DZĪVOKĻU LABIEKĀRTOŠANĀ

7. Rīgas pilsētas 69. namu pārvaldes kolektīvam par fantastisku iekšējo rezervju atklāšanu Miera ielas 29. nama remontā. (Nepilnu četrus gadu laikā namu pārvaldes darbinieki 7. dzīvoklī 21 reizi laboja griestus, 28 reizes krāsoja sienas, 43 reizes pārbūvēja tualeti un neizdeva par to nevienu kapeiku, jo visus darbus veica tikai solījumu veidā.)

Kandidatūru ierosināja Miera ielas 29. nama īrnieki A. Bondare, M. Kronka, E. Ostapova un J. Pavlovskā.

«Solīts
makā nekrīt»

Ar šādu virsrakstu «Dadža» 1958. gada 2. numurā bija ievietots raksts par Proletāriešu rajona Palīdzības ielas 9/11 māju gaužām bēdīgo tehnisko stāvokli, par aukstumu, kas tur valda, un par Proletāriešu rajona Darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas solījumiem vai nu mājas kapitāli izremontēt vai noārdīt.

Pagāja viens, divi, trīs, četri, pieci... vārdu sakot, desmit gadi, un Rīgas pilsētas Darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja paziņoja minēto ēku iemītniekiem, ka nami Palīdzības ielā 9/11 ir stipri nolietoties un nav mērķtiecīgi tos kapitāli remontēt.

Tad pagāja vēl septiņi gadi, un atkal vārdu teica Proletāriešu rajona Darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja, kas vēstulē to pašu namu iedzīvotājiem darīja zināmu, ka par stipri nolietoties tiek uzskatīta tikai viena no esošajām trim ēkām un no tās nu gan esot paredzēts iedzīvotājus pārcelt, tikai ne tuvākajos gados.

Tā kā nu jau tuvojas šo solījumu divdesmit gadu jubileja, varbūt Rīgas pilsētas un Proletāriešu rajona izpildu komitejām vajadzētu reiz izlemt, cik gadu desmitus īsti iedzīvotājiem Palīdzības ielā 9/11 vēl būs jāgaida kapitāls remonts vai pārcelšana.

A. KURS

BEZ VĀRDIEM.

I. MELOA

«VIRSSKANAS MOTOCIKLS».

E. OZOLI

DOMAS

«Manta mums ar sievu ir sadalīta, tādēļ valkāju tagad savas bikses.»

«Pareiz alkoholiskos dzērienus nelietoju, jo sleva uzskata mani par dzērāju.»

«Divus cāļus, kurus izrāvu sunim no mutes, varēja lietot, pārējie mira nāves mokās.»

«Kīmiskā tīrītavā krāsoja drēbes dažādās krāsās.»

«Pirti uzcēlām ar desiņām un alu, bez alkoholiskiem dzērieniem.»

Norakstījis A. GUTMANIS

— KO ŠIS TE VĒL VELKAS, KAD SVĒTKI JAU GALĀ!

— TAŠ IR MŪSU SAGĀDNIEKS. VIŅAM BIJA UZDOTS ATVEST JAUNGADA EGLITI...

G. VINDIEDZI

A. LEIŅIS

Vēstule

Sveiks, veco zān! Kā tev iet! Man iet slikti! Saplīsa televizors. Tāpēc rakstu vēstuli. Kas zina, vai tik drīz atkal gadīsies kāds brīvs brīlīns. Jo meistars, kuru izsaucām uz māju, apgalvo, ka pēc salabošanas televizors vismaz gadu strādāšot kā zvērs. Beidzu, vairāk nav laika, paliec sveikst! Nupat uz ekrāna parādījās bilde, un skana arī ir. Līdz nākamajai reizei!

Tavs Armins

Starp citu

Saki, ko tu apskaud, un es pateikšu, vai ir vērts apskaut tevi.

Jūrā vētru vieglāk paredzēt nekā vētru gimenē.

Ja mušas iemācītos aust tīklus, tās jau sen būtu aprijušas visus zirnekļus.

Traucēdams citiem strādāt, neaizbildinies, ka gribi iemācīt viņus pārvarēt grūtības.

Cik dārgi mums reizēm maksā tie solījumi, kuri nav ne plika graša vērtī!

Vari būt apmierināts, ja neesi apmierināts ar sevi!

Neko nedarīt, bez šaubām, ir labāk nekā darīt muļķības. Tikai par neko nedarīšanu prēmijas nemaksā...

M. GAILIS

Zinātniski nopamatota braukšana

Cilvēkam vajag automašīnu. Šī vajadzība ir kā slimība, tikai te nevar līdzēt ne visslavenākais dakters, ne visdārgākās zāles.

Cilvēkam vajag. Ar to pietiek. Un, ja vēl draugiem un paziņām ir savi braucamie... Un, ja viņi kājām gājušus vairs negrib pazīt... Un, ja viņi viesībās aicina tikai braucējus... Tad — neko darīt. Arī Romualdam Nāburgam bija pienākusi reize, kad šī problēma jārisina. Ko vairs līdzēja, ja viņam piederēja visatbaidošākais buldogs, par ko visi draugi jūsmoja. Ko līdzēja, ja pie griestiem karājās un plauktos stāvēja visistākais kristāls. Tagad par to paziņas nievigi raustīja plecus un galvas grieza uz to pusi, kur kaut mazliet nosmirdēja pēc benzīna. Ko līdzēja, ja dzīvokli pie sienas karājās jaunmeistaru gleznas. Tām bija pievērsusi uzmanību tikai nedaudzi, un tie paši neko nesaprata. Bet, ja būtu autiņš, — to visi prastu novērtēt.

Tāpēc Romualds ar vieglu roku pārdeva buldogu, izturēja kristālu un aizstiepa uz komisijas veikalu gleznas. To visu nopirka ļautīgi, kas izrādījās vēl aprobežotāki, nekā viņš pats kādreiz bija.

Kā zināms, lai iegādātos mašīnu, vajadzīga liela nauda. Tāpēc Romualds Nāburgs meta kaunu pie malas un aizgāja pie sava drauga, kam piederēja dārzš, četrdesmit trušu un deviņdesmit piecas vistas. Pēc tam viņš devās pie krusttēva, kas pina grozus vai kaut ko tamlīdzīgu. Taj pašā dienā Romualds apciemoja arī divas tantes pa mātes līniju, kuras jau no neaizmirstamiem laikiem tirgojās ar zālītēm un saknītēm. Un beidzot pēc ne pārāk ilgas knauzerēšanas naudu aizdeva arī kādreizējais friziermeistars Krišs, kas ta-

gad mājas kārtībā laboja pulksteņus un citus sadzīves priekšmetus.

Nauda nu tā kā būtu, bet vēl nebija braucamā. Pagāja mēnesis, līdz Romualds varēja apskatīt un aptaustīt mazliet grabošu un nedaudz aplupušu autiņu, kam toties bija lieliska īpašība: to varēja dabūt tūlīt. Romualds samaksāja prasīto un tad atcerējās, ka nekad savā mūžā nav pieskāries mašīnas stūrei.

— Tu tak neesi dumjāks par citiem, — draugi sacīja. — Iemācīsies!

Romualds iestājās autoamatieru kursus.

— Kas jums ir, vai tiešām neprotat atšķirt šīs ceļa zīmes? — teorētisko kursu vadītājs uztraucās. — Jūsu dēļ es nonāksu nervu klīnikā!

— Par ko jūs domājat, ja nevarat laikā palaist vaļā sajūgu? — braukšanas instruktors laužija rokas. — Ak kungs, par kādiem grēkiem man tādi kursanti?

Romualds visu pacietā. Un tad

likās, ka mērķis jau ir sasniegts. Bet...

— Būs jātnāk otrreiz, — sacīja autoinspekcijā un braukšanas tiesības nedeva. Arī otra un trešā reize nebija veiksmīgākas.

Cilvēkam vajag braukt! Romualdam to pastāvīgi atgādināja vāģis, kas stāvēja garāžā un gaidīja, kad saimnieks sēdīsies pie stūres. Bet kā to izdarīt? Būdam saprātīgs un praktisks cilvēks, viņš sāka staigāt pa ielām, skatīties un pētīt. Kur izvietotas ceļazīmes un kur to nav? Kur dežur autoinspektori un kur viņi nerīdās? Vajadzēja aprēķināt, pareizēt un zināmu vietu atstāt arī rīka momentam. Kā, kad un kur braukt? Tie bija papildjautājumi, ar kuriem Romualds veiksmīgi tika galā. Viņš sarakstīja kaut k līdzu rokasgrāmatai un uzzīmēja neskaitāmas shēmas.

Pēc pāris mēnešu intensīva darba Romualds Nāburgs jutās pietiekami sagatavojies, lai bez braukšanas tiesībām kabatā dotos cīņā ar ielām, krustojumiem un citiem braucējiem. Visgrūtākās bija pirmās reizes, jo svida piere, mugura, rokas un kājas. Bet pamazām viņš pierada un, pamanot inspektoru ar melnbaltu ņūjīnu, pat atļāvās pasmaidīt.

Romualds grozīja stūri un domāja, cik praktiska un tāpat arī lietderīga bija viņa izstrādātā braukšanas sistēma.

Reiz, patērējot pie krustojuma, viņa autiņam aizmuguri iedrāzās melns «Zīgulis». Ieradās autoinspekcija un noskaidroja, ka arī tam tipam nav autovadītāja tiesību. Likteņa pirksts! Bet pat trakākais, ka arī tas neļēja mēģināt iestāstīt kaut ko par zinātniski nopamatotu braukšanu.

E. ZIEMELIS

— NELAIMIGS CILVĒKS — NEKO DZĪVĒ NAV IEMĀCĪJIES, NU IR JĀSTRĀDĀ!

D. BREIKS

JAUNĀKAIS ZINĀTNĒ UN TEHNIKĀ

PALDIJS JUMS, SOFERII!

Ja kriminālistikas speciālistiem jautātu, vai var atrast profesoru, kas aizgājis nezināmā virzienā, atbilde būtu pozitīva. Jā, var! Turklāt ļoti vienkārši — ar suni. Pietiek palaist suni pa profesora pēdām, un viņš cienījamo zinātnieku atradīs nemaldīgi.

Bet kā var atrast automobili, kas aizbraucis nezināmā virzienā? Lūk, par šo jautājumu vēl nesen pat viseruditākie kriminālisti nevarīgi plātīja rokas. Suns te līdzēt nespēj, un citas automobiļu pēdu dzišanas metodes atklātas nebija.

Protams, divdesmitā gadsimta otrā pusē tāda nevarība zinātniekiem godu nedarija, tāpēc talantīgāko zinātnieku grupa enerģiski kērās pie sarežģītās problēmas risināšanas. Rezultāti neizpalika. Izrādījās, ka atrast nezināmā virzienā aizbraukušu automobili ir tomēr iespējams. Meklēšanas metode turklāt nav sarežģīta — uz automobiļa vajag tikai uzlikt pavirši aizvērtu atkritumu konteineru. Tiklīdz automobilis sāks braukt, no konteinerā šīs tas nobirs, tāpēc sadzīt automobiļa pēdas spēs ne vien eruditi kriminālisti, bet arī sētnieki.

Kā zinātnieki to konstatēja? Ļoti vienkārši — viņi pastaigājās pa Rīgu. Pamānījuši uz ielām šur tur nobirušus atkritumus, mācītie viri, vadīdamies pēc minētajiem orientieriem, nonāca atkritumu izgāztuvē, kur Labierīcību pārvaldes

autotransporta uzņēmuma mašina pašreiz atbrīvojās no kravas.

Tādējādi, pateicoties dažiem apzinīgiem šoferiem cilvēce ir kļuvusi par vēl vienu atklājumu bagātāka.

BŪSIM PRĀTĪGĪ!

Nav nekāds noslēpums, ka negadījumu skaits dzelzceļa transportā nemiltīgi samazinās. Tāpēc cilvēks, kas brauc pa dzelzceļu, praktiski var justies pilnībā drošībā. Protams, zināma piesardzība ir jāievēro arī dzelzceļa pasažieriem. Kas grib nodrošināties pret negadījumiem simtprocentīgi, tas ziemas laikā nedrīkst kāpt no vagona laukā.

Pirmajā brīdī šāda prasība liekas idiotiska, bet, ielūkojoties lietas būtībā, viss kļūst skaidrs. Piemēram, 21. novembra rītā Rīgas Centrālajā stacijā varēja vērot ļoti pamācošus skatus. Pasažieri, kas kāpa no vagoniem laukā, masveidīgi slidēja un kļuva, jo perons torīt ļoti atgādināja slidotavu.

Nemot vērā, ka līdzīgi skati Rīgas Centrālajā stacijā novēroti arī agrākos gados, jādomā, ka pie krišanas ir vainīgi paši pasažieri. Viņiem vajadzēja palikt vagonā un izkāpt vai nu nākošajā pieturā vai depo — kurp nu katrs tiktu aizvests.

Tāpat būsim prātīgi, un negadījumi ceļa transportā tiks pilnīgi izskausti!

UNIKĀLA CELTNE.

Ar prieku varam paziņot, ka neparasto tēktūras pieminekļu sarakstā tuvākajā laikā ierakstīta oriģinālākā celtnie republika — sulauka viadukts.

Tas patiesi ir neparasts objekts! Sakiet līdz šim ir redzēts viadukts, kur gājējiem jāpārvēršas pāri margām? Nav redzēts! Bet, Zasuļauka viaduktā tas gribot negribot ir dara.

Kas netic, lai aiziet un pamēģina uzkāpt viadukta pa gājēju uzejām abpus sliekšņiem kāpšana noris sekmīgi līdz pašai augšai, bet kāpējam ceļu aizšķērso masīvas keta māksla. Tāds konstruktīvs risinājums nenoliedzami oriģināls, tikai jāatzīst, ka viadukta projektāji nav bijuši pietiekami konsekvēti. Kā arī automobiļiem nav jāpārvar kaut šķēršļi — vai nu betona siena vai metāla rāmja.

Tuvākajā laikā zinātnieki nolemtuši griest celtniekiem ar kvēlu aicinājumu nepildīt darbus pusceļā, bet padarīt Zasuļauka viaduktu par oriģinālāko celtni pasaulē!

A. I.
zinātņu kanc.

Profesijas izvēle

Sākās ar raudāšanu. Vīspirms Eolita neiekļuva medicīnas institūtā. Pēc tam viņu izbrāķēja pārtikas tehnologos lauksaimniecības akadēmijā. Asaras birdināja abas — meita un māte. Mani sadusmoja tik klaja nevarības izrādīšana. Vaimanas nav «Zigulis», līdz kārotai vietīnai neaizvedīs. Un it kā tik vien to profesiju būtu, kā zelta zobu ielicēja vai limonādes ceļa priekšiece... Vajag

uzmanīgāk palūkoties dzīvē! Nu, kaut vai kulinārijas veikala virtuvē!

— Fuji! — Eolita tūlīt iesaucās. Bet sieva kļuva domīga. Viņa ir daudz gudrāka nekā izskatās. Vai citādi mēs savā dzīvē būtu tik daudz sasnieguši ar zemenēm, gurķiem un tulpēm.

Tāpat — vietēja virtuvē. Nav svarīgi, kas darāms. Galvenais, ka

tur ir labumi, ko sievas ar uguni meklē pa veikaliem, bet dabūt nevar. Veikalos savukārt ir tādas mantas, kas tikai sapņos rādās tiem, kam nav, nu jā, khm. Tad lūk: tu izgādā vajadzīgo veikalnīcēm, bet viņas tev — to, to un šito.

Protams, var iet citu ceļu. Var iestāties par mācekli apavu nodalā, pēc tam kļūt par nodaļas vadītāju, un... Vai arī apgūt,

piemēram, ... pašu... Un i nepievērsties...

Tā mēs spriedām visu pēdējo dienu līdz pat vēlam vakar. Aizmirsām pat televizoru ieslēgt cauri vismaz pārcēlā, līdz nonācām pie krāsainās dzīvē ir tik daudz figu profesijul Spēj tikai lēties!

L. AR

Tērguļa mājas durvis bija aizslēgtas. Skurstenšlauķis Šrube stāvēja pagalmā un, neredzēdams tuvumā nevienas dzīvas dvēseles, jau grāstījās iet projām.

— Eļ! — viņš drošības pēc ieaurojās. — Vai ta mājās tiešām neviena nav?

— Kāds jau ir, kur tad paliks, — Tērgulis purpināja, nākdams skurstenšlauķim pretī.

— Tad jūs būsiet tas saimnieks? — Šrube nopriecājās.

— Kur nu, — Tērgulis atmeta ar roku, — esmu saimnieces vīrs. Bet saimnieces nav mājās — aizbrauca uz tirgu.

— Lai uzliktu korteliņi par skurstenā izfīrīšanu, nemaz nav jābūt ministram.

Un Šrube dažos vārdos attēloja nelaimi, kas var rasties, ja laikus neizfīr skursteni.

— Ne velti ļaudis runā, — viņš beigās piemēlināja, — ka skurstenšlauķis atnesot laimi.

Tērgulim nebija ko teikt. Emma ticēja visādām zīmēm, tāpēc nekad nepiedotu, ja viņš korteliņa dēļ laimes nesējām rādītu durvis.

Šrube ķērās pie darba. Tērgulis nevarēja vien nobrīnīties, redzēdams, cik daudz sodrēju bija skurstenī. Emma krāsni kurināja reti. Malka maksāja naudu, bet Tērgulim tās nekad nepietika. Kur nauda paliek, to Tērgulis, bandinieks ģimenē būdams, nezināja.

Grābdams sodrējus no kāda cauruma, Šrube kopā ar kvēpiem izķeksāja skārda kastīti.

— Saimniek, — viņš brīnījās, — tu to skurstenī esi iegrudis?

— Laba bundžiņa, — Tērgulis atzina. — Tārpiem kā radīta. Taču lai kur, bet skurstenī savas bundžiņas neesmu bāzis.

Bet, kad Šrube kārbīnu atvēra, vīru sejas aiz brīnumiem izstiepās garas kā vakara ēnas — kārbīna bija pilna ar naudu.

— Es to atradul — Šrube atpāpās pirmais. — Es!

— Ko nozīmē — atradul — Tērgulis sašutis iesaucās. — Manā skurstenī var būt tikai mana nauda!

— Bet, ja es skursteni nebūtu fīrījis, tu nomirtu, nezinādams, kas tanī atrodas, — Šrube neatlaidās.

— Labi, — Tērgulis piekāpās, — izmaksāšu tev kā godīgam atradējam nevis vienu, bet trīs kortelišus. Vairāk gan nē.

— Ē, skopulis tu esi, — Šrube

atmeta ar roku, — es tev, tā teikt, laimīgas vecumdienas, bet tu...

— Nu labi, cik tu gribi?

— Duci un divus alinūs!

Tērgulis, mirkli padomājis, piekrita.

— Tas jāatzīmē, saimniek! — Šrube berzēja rokas.

Arī Tērgulis saprata, cik ļoti šis mirklis atšķiras no citiem. Turēdams rokās kastīti ar naudu, Tērgulis juta, ka viņš vairs nav nekāds bandinieks uz rūtainā galdiņa, ko sauc par dzīvi.

— Iesim! — viņš teica.

— Jāiet!

Mājās Tērgulis atgriezās ar taksoometru. Kaimiņi mutes vien ieplēta — kas to būtu domājis, ka Tērgulis spējīgs uz kaut ko tādu!

Automašīna pie Tērguļa durvīm stāvēja minūtes desmit — no tās Tērgulis ar Šrubes palīdzību nesa mājās visādus saiņus un pakas.

... Atgriezusies no tirgus, Emma nenojauta nelaimi. Tāpēc tas, ko viņa ieraudzīja, pavērsi viesistabas durvis, to satrieca — pie bagātīgi klāta galda sēdēja viņas padevīgais vīrs un vēl kāda aizdomīga persona. Tiesa, vairāk neviena istabā nebija, ja neskaita dažādu krāsu un formu pudeles.

Aiz brīnumiem Emma zaudēja valodu, bet, kad atpāpās, uzbrēca:

— Zani! Kā tu uzdrošinājies! Gaišā dienas laikā...

— Nekliedz, sieval — Tērgulis viņu pārtrauca.

Tad viņš svinīgi piecēlās un, katru zilbi uzsvērdams, norunāja savā mūžā skaistāko runu:

— Vispirms iepazīsties ar manu jauno draugu. Te viņš sēž — skurstenšlauķis Šrube. Šodien mēs ar viņu atrādām naudu. Bundžu pilnu līdz malām. Vēl vakar es biju...

— Kur atradi? — Emma viņu pārtrauca.

— Skurstenī, protams! — Tērgulis no sirds nobrīnījās par tik mulktīgu jautājumu. Viņam i prātā nenāca doma, ka naudu varētu atrast vēl kaut kur citur.

— Skurstenī... — Emma atkārtoja un vēlreiz zaudēja valodu, šoreiz uz ilgāku laiku.

Ar to brīdi, kad viņa valodu atguva, pasaulē kļuva par vienu mēticīgu cilvēku mazāk.

— Visi ticējumi, — viņa tagad kategoriski apgalvoja, — ir nejēdzīgi izdomājumi. Un vismulķīgākais ir par skurstenšlauķi, kas nesot laimi...

A. DZIRNIS

Satikuši Pupāju Mārci, viņa paziņas allaž painteresējās:

— Kas jauns?

Jo ir jau zināms — Pupāju Mārča lauku stāstu somā parasti ir kāds neparasts gabals. Tāds atradās arī šoreiz.

— Gribu izteikt savus apsvērumus par lopu barošanas metodēm, — viņš teica. — Vai, pavisam precīzi izsakoties, — par spēkbarības piegādi līdz kūtim. Šajā šķietami ikdienišķajā darbā pastāv iespējas ieviest daudz jauna. Patlaban visbiežāk dara tā: kombinēto spēkbarību maisos ved uz fermu. Tas, manuprāt, nav vienīgais paņēmieni. Kāpēc nevarētu dzīt govus uz noliktavu, lai tās tur uz vietas apēd savu normu? Tāda kārtība, protams, nav bez saviem trūkumiem. Bet arī ne bez saviem labumiem. Katrā ziņā nebūs kļūpību, kādi, piemēram, notiek Mālpils sovhoztehnikumā. Atļausiet pie tiem pakavēties mazliet tuvāk un sīkāk.

Otrajā ražošanas iecirknī kombinēto lopbarību fermām piegādāja parastajā veidā. Iebēra maisos, ko pēc tam ar zināmu muskuļu piepūli iekrāva mašīnā. Jūs teiksiet, nu un tad? Fiziskās nodarbtības cilvēkam nāk par labu: nervozie kļūst rāmāki, vārgie — veselīgi un sporta meistari — par čempioniem. Droši vien tas tā arī zināmos apstākļos ir, ko apliecina mūsu hokejistu un citu sportistu panākumi.

Diemžēl laukstrādnieces, kas šo darbu darīja jau pieminētajā iecirknī, maz domāja par iekļūšanu vieglatlētiem vai, kas vēl vairāk atbilstu treniņiem ar maisu cilāšanu, — smagatlētu izlasē. Viņas sāka kurnēt, ka maisi smagi, bet rublis algas izmaksas dienās — īss. Protams, sava goda parādīšana tai lietā bija — redzat, dārgās sievietes, kā mēs jums uzticamies, nevis tiem šnabdeguniem, kas to vien gudro, kā aizlaist pār kanti kādu maisu milu... Bet, kā teikts, — gods ir gods, materiālais stimulē ir materiālais stimulē. To

sievas pateica brigadierai Tircānei. Bet tas viņu aizskāra līdz sirds dziļumiem: kā tad tā, viņa to vislabāk, bet maisu cilātājas neapmierinātas! Ak laiki, ak tikumi! Un, vispār, kur skatās milicija! Tā arī sacīja — mutes palaidējas sūttot uz diennaktīm Siguldā. Pareizi, muti palaist nemaz nav glīti. Un, ja tas šai gadījumā tiešām bija noticis, to var tikai nožēlot. Taču sievietēm par attaisnojumu var teikt, ka diplomātu skolā viņas nav gājušas un tāpēc tos smalkos vārdus nemācēja izvēlēties. Tomēr, šā vai tā, viena no piecām nolēma prātīgi aprunāties ar sovhoztehnikuma direktoru Krūmiņu. Viņš uzklauzīja, diennaktis nepiedāvāja, arī par Siguldu neko neļēma. Direktors paskaidroja, ka šajā nelaimīgā vainīgā esot Lauksaimniecības ministrijas Normu izpētes stacija. Tā tad arī noteikti tādas darba normas un tādu apmaksu... Iši sakot — neko nevar darīt. Tiesa, visi Mālpilī tā nedomā. Otrā iecirkņā priekšnieks Disreits pateica īsus un skaidrus vārdus:

— Ja jums tie maisi liekas tik smagi, neberiet pilnust!

Tiešām, lieliska ideja! Atliek pabrīnīties, kāpēc maisu krāvējas tūlīt nekrita ap kaklu gādīgajam iecirkņa priekšniekam un nesauca to par onkuli. Un tomēr nekrita. Jo, izpildot šo padomu, viņām nāktos strādāt daudz ilgāk, lai normu izpildītu.

— Tev droši vien arī ir kādi ierosinājumi, — klausītāji iemīnējās.

— Neslēpšu, — Mārcis atbildēja, — ir gan! Ja sievietes dara smagu fizisku darbu, bet vīri, kam muskuļos spēka vairāk, no tā izvairās, tas nav vīru cīnīgi. To var labot. Bet, ja nu vīri no maisiem tomēr novēršas un tehnikuma vadītāji negrib gādāt par krāvēju darba mehanizēšanu, tad, kā jau sākumā teicu, atliek pēdējā iespēja — dzīt govus uz noliktavu.

M. OSIS-OSITIS

— KĀ SĀKA STIPRĀK PIESALT, PĒTERIS AIZGAJA MAJĀS.

E. KUNGS

BEZ VĀRDIEM.

V. ZAKIS

— UZ KO VIŅŠ MAKŠKĒRĒ TUMSĀ!
— UZ JĀNTARPIŅIEM.

E. KUNGS

TELEFONS

Un tā manā dzīvoklī uzstādīja telefonu! Jā, jā, goda vārds! Bet interesantākais, zināt, ir tas, ka meistars, kas telefonu uzstādīja, dzīvo mūsu pašu mājā, vienu stāvu zemāk. Patikama sagādīšanās, vai ne? Es sākumā neticēju. Kad meistars teica, ka dzīvojot mūsu mājā, es viņam uzprasīju telefona numuru. Var noderēt. Viņš iedeva.

Tikko meistars aizgāja, es, protams, tūlīt piezvanīju. Jāpārbauda taču. Nekā. Atbildēja sieviete. Es saku, man vajadzīgs meistars. Ši atbild, ka te neesot nekāda darbnīca, bet privāts dzīvoklis. Un noliek klausuli. Pie tam, zināt, tik rupji, ar troksni...

Tas mani, protams, aizvainoja, bet es savaldījos. Uzgriezu numuru vēlreiz un mierīgā balsī paskaidroju, ka pati zinu, kas ir darbnīca un kas ir privāts dzīvoklis!

Ši atkal nolika klausuli. Es piezvanīju vēl. Klausulē skanēja nepārtraukti signāli. Es mazliet pagaidīju, tad uzgriezu numuriņu vēlreiz un nu jau laipnā vīrieša balsi jautāju:

— Vai meistars mājās?

Cūska uzskērās un saldā balstiņā atbildēja:

— Nē, nav!

Vaicāja, ko tad meistaram pateikt. Es, protams, sāku skaļi smieties. Ši atkal apvainojās, nolika klausuli un nenāca pie telefona veselas trīs stundas. Iedomājieties tikai!

«Nu nekas,» es nospriedu. «Ja pa dienu meistars nav mājās, zvanīšu vakarā.» Nosnaudoš mazliet

bām, atkal vīrieša balsi. Šoreiz nevis pieklājīgā, bet rupjā, pavēlošā. Teicu, lai pasauca meistaru. Ši pasauca arī. Es, protams, sirsnīgi padevu labvakaru un teicu, ka gribu meistaram vēlreiz pateikties par telefona uzstādīšanu. Viņš sākumā neko nesaprata, stostījās un jautāja, kas runā. Tad atcerējās un pateica, ka neesot par ko pateikties, viņš izpildījis tikai savu pienākumu. Es vēl gribēju piebilst, ka varu šo to pagādāt, taču saruna pārtrūka.

«Tā čūska, protams, neļauj viņam runāt,» es nospriedu un piezvanīju vēlreiz. Pie telefona pienāca viņa. Es atklāti pateicu, ka tas nav solīdi raut vīram no rokām klausuli, kad viņš runā ar klientu. Ši kaut ko dusmīgi nospiedza un nometa klausuli. Es piezvanīju vēl. Šoreiz klausuli paņēma meistars. Viņš mani nemaz nelaide pie vārda, bet aizžņaugtā balsī pateica, ka viņam nekā nevajagot, ka neesot par ko pateikties... Saruna atkal pārtrūka. Es piezvanīju vēl. Man ir tāds raksturs: es nevienam negribu palikt parādā. Ja nekas nav vajadzīgs, es varu iedot ievārijumu vai augļu konservus. Man mājās pilns pieliekamais.

Šoreiz pie telefona atkal pienāca viņa. Varēja just, ka šī grib mainīt taktiku. Es to uzreiz sapratu un tāpēc ar viņu nemaz nerunāju.

— Palūdziet savu vīriņu, — es tikai teicu.

Ši nošnācās un pasauca arī. Es meistaram piedāvāju konservus un ievārijumu, bet viņš laikam mani nesaprata, jo bija ieslēgts radio. Pateica:

— Paldies, paldies, — un nolika klausuli.

Zvanīju vēl. Klausuli paņēma meistars un teica, ka esot ļoti noguris, iešot gulēt. Es viņam novēlēju saldu dusu un pajautāju, vai viņš par telefona uzstādīšanu negrib biļetes uz Paula koncertu.

Saci, ka varu dabūt, viņš pateicās un nolika klausuli.

Ja viņš patiesi gribētu gulēt, es, protams, vairāk nezvanītu. Bet, esmu pārliecināta, — to viņu piespieda pateikt. Kas tad desmitos iet gulēt?!

Pēc laiciņa piezvanīju vēl. Pie telefona pienāca viņa un sāka kliegt:

— Ko jūs te zvanāt! Ko jums vajag!!

Es klusēju un neteicu ne pusplēsta vārdiņa. Šai sametās kauns.

— Hallo, hallo, — nu sāka saukt. — Kas runā? Hallo, te ir Malda! Hallo!

Šoreiz es noliku klausuli.

«Nu pagaidiet, mīluliņi!» es nospriedu. «Tagad es jums atmaksāšu par visām pārestībām!» Izdzēru taši kafijas un piezvanīju vēlreiz. Pienāca viņš.

— Pasauciet, lūdzu, Maldu, — es teicu dūdojošā vīrieša balsī. Bīdī klausulē valdīja klusums. Tad mans meistariņš izbrīnījies jautāja:

— Kas jums no Maldas vajadzīgs? Kas jūs tāds esat? Viņas nav mājās!

— Nekas, — es atvainojos — piezvanīšu rīt dienā!

— Bet dienā es nebūšu mājās, — meistariņš uztraucies teica.

— Ļoti labi, — es atbildēju. — Toties Maldina būs! Pasveiciet viņu no manis. Sakiet, ka zvanīja Arnolds, — un nolik klausuli.

«Tagad jūs, mīluliņi, negulēsit visu nakti. Tā, lūk! Citreiz būsit pieklājīgāki pret godīgu cilvēku, kas jums vēl tikai labu.»

Kolidz iekāpu gultā, atskanēja telefona zvans. «Brīnums, kā tur var zvanīt? Neviens taču viņu nezina, ka man ievilkts telefons. Es pukodamās izkāpu no gulta.

Zvanīja meistars.

— Sakiet, lūdzu, dārgā kaimiņien, vai jūs pirms zvanījāt? — viņš uztrauktā balsī jautāja.

— Protams, ka es! Gribēju jums pateikties, piedāvāt augļu konservus un ievārijumu.

— Nē, nē, nupat, — meistars sāka skaidrot, — vīrieša balsi jūs nerunājat?

— Par ko jūs mani turat! — sašutusi iesaucos. — Kāpēc man jārunā vīrieša balsi?

Es noliku klausuli.

— Hallo, hallo, — pēc brītiņa zvanīja viņa. — Nu atzīstieties, jūs taču zvanījāt!

Es noliku klausuli.

Atkal piezvanīja viņš.

— Tad jūs tiešām nezvanījāt un nerunājāt vīrieša balsi?

— Piedodiet, — atbildēju, — es gribu gulēt, — un noliku klausuli.

Pēc brītiņa piezvanīja viņa.

— Beidziet ķēmoties! — viņa atkal sāka kliegt. — Atzīstieties, jūs bijāt tas Arnolds!

— Mans vārds ir Klāra, — es vēsi paskaidroju, noliku klausuli sameklēju vati un aizbāzu ausis.

Tas telefons tomēr spēja briesmīgi krist uz nerviem.

KLĀRA BAMBIŅA

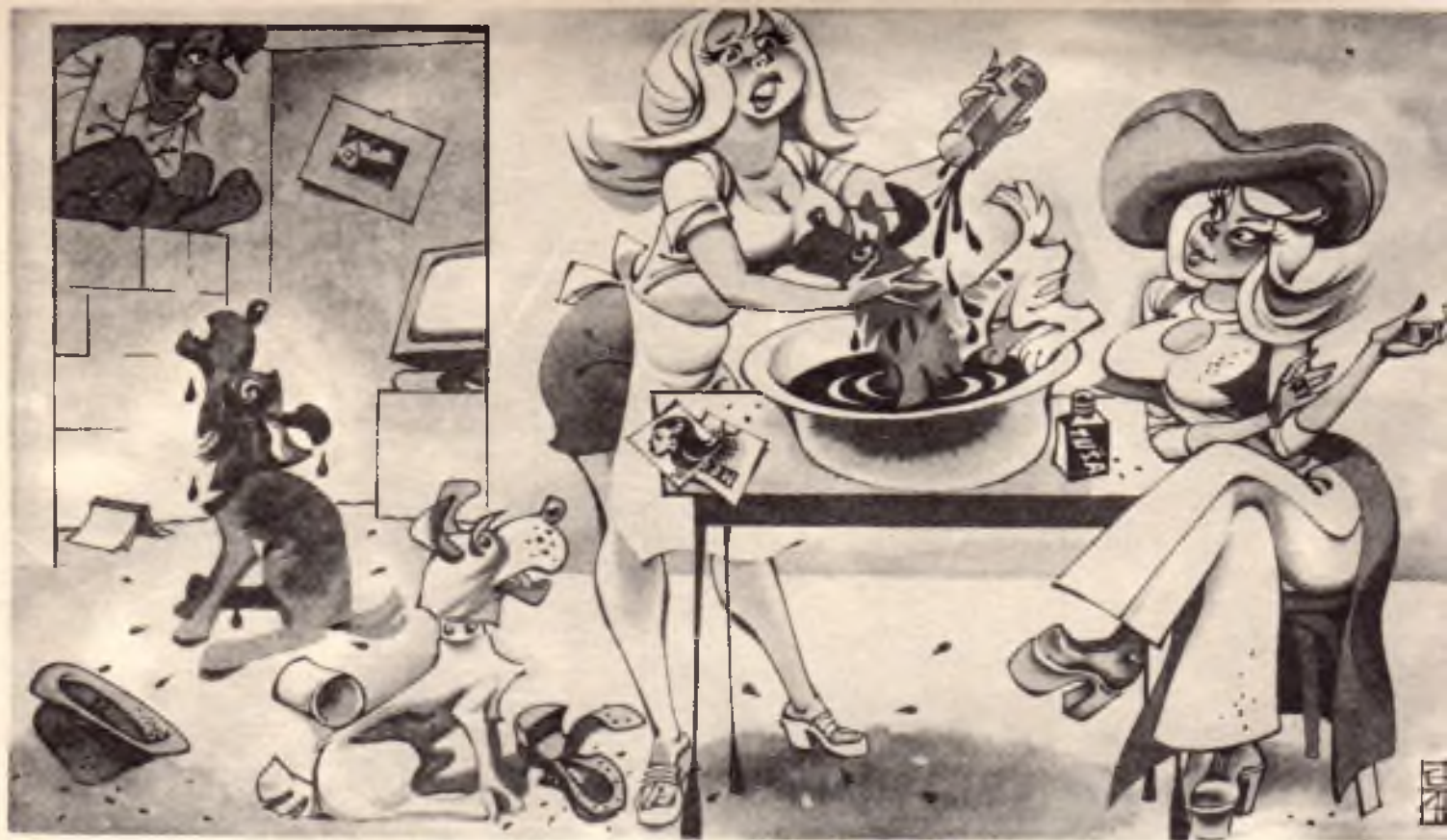

T. SEROJENKO

— PIE TEVIS BIJA ATNĀCIS PATIKAMA IZSKATA KUNGS.

E. OZOLINS

— KĀPĒC TU, MĪLĀ, KRĀSO VIŅUS MELNUS!
— BĒDAS — VĪRS GRĪB ŠKIRTIES.

E. OZOLS

JEZUPŠ LAGANOVSKIS

VĒNĪGI IESPĒJAMĀ FORMA

Katram dzejolim ir vienīgi iespējamā izpaušmes forma, kurā vairs neko nevar grozīt, par pielikšanu vai atņemšanu nemaz nerunājot. Dzejolis to iegūst t. s. pēdējā slīpējuma procedūrā, kad, faktiski būdams jau gatavs, tiek variēts tā un šitā, kamēr autors beidzot apstiprinoši uzsit ar plaukstu uz galda: tā un ne citādi! Galvenokārt tehnisks darbs, saistīts ar teksta vairākkārtēju pārrakstīšanu, tas tomēr prasa īpašu, tikai pašam dzejniekam piemītošu intuitīvu spēju noteikt, kad šis ideālais stāvoklis sasniegts. Ar Vitauts Lūdēna laipnu atļauju (ne bez katrai radošai personībai raksturīgas kautrīgas pretestības sākumā) šo rindu autoram tika dota iespēja parādīt interesentiem kāda viņa neliela dzejoliņa (no krājuma «Tāšu raksti») formas pilnveidošanās gaitu, tās, ņemot vērā variantu skaitu, varētu teikt — Golgātas ceļu. Sākumā bijusi parasta četrrinde:

*Ar lidmašīnas dziesmu piepildu krūzi,
ar skābputru sajaucu to,
ugunīgā vasaras dienā skābputras debesis
lidoju no putraima uz putraimu.*

Varētu likties — viss kārtībā, ko vēl vairāk var vēlēt. Vienīgi varbūt atskanās. Bet var arī nebūt. Pēdējā laikā tās, kā zināms, tiek lietotas arvien mazāk. (Galu galā Homērs arī rakstīja bez atskanām, bet vai tāpēc nekļuva slavens?) Taču autoru šī četrriņdes forma neapmierinājusi, neļāvusi gulēt vairākas nakts. Līdzko taisnīgie iemigt, tā atkal un atkal iznirusi acu priekšā, ar katru reizi vairāk pārliecinot par šādas smagas, izplūdušas formas neatbilstību dzejola tēlaini piesātinātajam rotaļīgajam saturam, kas it kā izšķīda tajā. Beidzot cēlies augšā un uzrakstījis otru variantu, pārdalot katru rindu uz pusēm. Tā bija laimīga ideja.

*Ar lidmašīnas dziesmu
piepildu krūzi,
ar skābputru
sajaucu to,
ugunīgā vasaras dienā
skābputras debesis
lidoju no putraima
uz putraimu.*

Jā, nu arī mēs redzam, ka autora neapmierinātībai ir bijis dibināts iemesls. Dzejolis šai variantā ieguvis pavisam citu akcentāciju, kas tam piešķir daudz enerģiskāku skanējumu, un mēs to pārdzīvojam nesalīdzināmi intensīvāk, it kā paši piedalītos dzejiski notēlotajā skietami nesavienojamu elementu jaukšanas procedūrā un grāsītos pacelties rezultātā radušās «skābputras debesis». Bet tikai grāsītos. Pacelties tomēr nepaceļamies. Kaut kas vēl saista mūs pie zemes. To intuitīvi jutis arī dzejnieks un turpinājis meklējumus, arvien vairāk tuvojoties ideālajam, vienīgi iespējamajam variantam:

*Ar lidmašīnas
dziesmu piepildu krūzi,
ar skābputru
sajaucu to,
ugunīgā vasaras dienā
skābputras debesis lidoju
no putraima uz
putraimu.*

Ceturtais variants:

*Ar lidmašīnas dziesmu
piepildu krūzi, ar
skābputru sajaucu to,
ugunīgā vasaras dienā
skābputras debesis
lidoju
no putraima
uz putraimu.*

Piektais variants:

*Ar lidmašīnas
dziesmu piepildu krūzi,
ar skābputru sajaucu
to, ugunīgā
vasaras dienā skābputras
debises lidoju no
putraima
uz putraimu.*

Sestais variants:

*Ar lidmašīnas dziesmu
piepildu krūzi ar
skābputru sajaucu
to, ugunīgā vasaras
dienā skābputras
debises lidoju no
putraima uz
putraimu.*

Tā, nu varēja uzsist ar plaukstu uz galda, piecelties. Beidzot bija atrasts tas, kas dzīgs. «Tikai tā un ne citādi jāizskatās dzejolis!» autoram iečukstēja sākumā minētā izcila. Augsti mācīti kritiķi (R. Veidemane, mēram, arī V. Kikāns) šim atzinumam nolātastru loģisku pamatojumu. Bet arī mēs, vienkāršie dzejas mīļotāji, neesam bez jūtām, ka vairs neesam tur, kur bijām, ka ir satrūkušas pēdējās saites, kas vēl piektā varianta mazliet turēja mūs pie zemes, un esam pacēlušies divainās «skābputras debesis». Visapkārt putraimi. Un mēs līdinām starp tiem. No putraima uz putraimu. Atsakot, tāda plūncāšanās vien iznāk, jo skābputra paliek skābputra, jauc to, cik grib lidmašīnas dziesmu. Bet ne jau par to ir Runa ir par dzejola vienīgi iespējamās izpaušmes formas spēku.

Paskaidrojums

Biedri ceha priekšnieki, šodien atkal nokavēju darbu par veselām trīdesmit minūtēm. Pilnīgi piekritu — ja katrs tā darīs, plāns būs vējš.

Tomēr mēģināsim noskaidrot mierīgi, kas īsti noticis. Protams, pusstundā var novirpot detaļu, bet var arī to sabojāt. Tagad katrs ir apguvis ekonomisko zināšanu pamatus, tāpēc nav grūti aprēķināt, kādus zaudējumus es ceham nodarītu, ja laikus ierastos darbā.

Pirmkārt, izniekotu metālu.

Otrkārt, neproduktīvi izlietu elektroenerģiju.

Treškārt, palielinātu darbgalda amortizāciju.

Tātad mana nosebošanās ne tikai pasargāja cehu no zaudējumiem, bet arī deva virkni labumu.

Pirmkārt, saglabājās dārgais krāsainais metāls.

Otrkārt, ietaupījās elektroenerģija.

Treškārt, samazinājās darbgalda amortizācija.

Izpildot jūsu pavēli, paskaidrojumu rakstu tūlīt pēc ierašanās — darba laikā.

BEZ VĀRDIEM.

Y. ZAKIS

Īsta sieviete

Runāja, ka Gido sieva esot īsta sieviete. Sieviete ideāls. Kad es sāku par to domāt, man ienāca prātā, ka savā mūžā īstu sievieti nemaz neesmu redzējis. Trīs ceturtdaļas manu sievišķīgo pazīņu smēķē, nēsā bikses, stāsta ne sevišķi smalkas anekdotes, spēlē kārtis, brauc kopā ar vīriešiem medībās. Vai arī aizraujas ar tehniku, konstruē un racionalizē, rakājas iekšdedzes dzinējos, nekopj māju un nevāra vīriem vakariņas.

Tīras intereses pēc uzaicināju abus ciemos.

Gido sieva bija visai simpātiska, tērpusies žoržeta kleitā, brūndzeltenos matus savijusi lielā mezglā. Viņai līdzī bija adiklis. Līdzko bijām iepazīlušies, viņa uzreiz apsēdās atzveltnes krēslā pie žurnālu galdina un sāka adīt. Es patsniedzu cepumus «Minūte», kafiju un sāku stāstīt par mūsu ceha šīs nedēļas ekskursiju uz Seduvu.

— Es arī vienreiz braucu ekskursijā, — Gido sieva teica. — Uz Pečoriem. Visu ceļu adīju. Noadiju šo džemperī, kas Gido tagad mugurā. — Turp braucot — priekšu, atpakaļ — muguru. Pečoros pa tām alām, cik nu sveču gaisma atļāva, abas piedurknes.

Gido mugurā bija pelēks, biezs, grumbulains džemperis. Kādu brīdi mēs visi trīs skatījāmies uz to.

Tad es atsāku sarunu. Man bija ļoti patīkamas atmiņas no mūsu meistara Kārklina dzimšanas dienas svinībām.

— O, jā, — Gido sieva teica. — Mēs arī bijām uz dzimšanas dienu. Pie Gido direktora. Gido, atnes, parādi savu mēteli!

Gido izgāja priekšnamā un atgriezās ar mēteli uz rokas. Tikai tagad es ievēroju, ka tas ir adīts. — Īsts meistardarbs, vai ne? — Gido sieva ielika mēteli man klēpī. — To es noadiju tajā dzimšanas dienā. Visu. Viesības ievilkās līdz vēlai naktij. Rīta pusē, kad gājām mājās, bija diezgan vēsi. Gido mēteli jau varēja vilkt mugurā. Paraugieties uz musturu. Sākumā tas ir diezgan vienkāršs. Patsniedz, zināt, diezgan necilus salātus, man gluži vienkārši nebija iedvesmas. Bet vēlāk nāca vienreizējs alna sautējums — redzat, cik musturiņš kļūst bagāts! Tā ar mani ir vienmēr. Ja ciemos neko īpašu nepatsniedz, man nav fantāzijas. Skatieties tālāk! Te pēc alna cepeša veselās divas stundas dzēra tēju. Sviķelis vien, sviķelis vien. Un te es gandrīz jau esmu pārgājusi uz patentadījumu, bet tad saimniece atcerējās, ka viņai ir citroni, un te jau veidojas diezgan interesanta mežģīne. Apkakli jūs droši vien būsiet ievērojis. Tā ir krāsna kā Āfrikas džungļi. Paša nakts vidū mēs baudījām lielisku kokteili ar Ēģiptes uzlievu un putukrējumu. Sapnis!

Gido mēteli bija īsta varavīksne. Neviļus paskatījos uz adikli Gido sievas rokās. Tas bija absolūti gluds.

KATRINA BOZIS

Vajag

Rajonā, kurā es dzīvoju, celtnieki sāka kaut ko būvēt. Gar manu māju rūkdami tūsnīja pašgāzēji. Šad tad apstājās — tad nāca kāds vīrs, kas prasīja, vai nevajagot kriegēļus.

Kriegēļu man nevajadzēja. Grants, javas un citu būvmateriālu arī ne. Jutos vainīgs šoferu priekša, ka man neko nevajag. Lai nebūtu simtreiz dienā jātaisnojas, paņēmu finiera gabalu, uzrakstīju uz tā visus man zināmos būvmateriālus un sarakstu no-

beidzu lieliem burtiem: «Man nevajag.»

Piesitu finieri pie žoga. Arī pēc tam mašīnas dažreiz apstājās, bet tagad šoferi, izlasījuši paziņojumu, nospļāvās un brauca tālāk.

Kad zivju apstrādāšanas cehs bija uzcelts un sāka darboties, es sapratu, ka tagad man kaut ko vajag.

Man radās vajadzība pēc zivju sugu saraksta un jauna finiera gabala...

A. BARTAŠEVICS

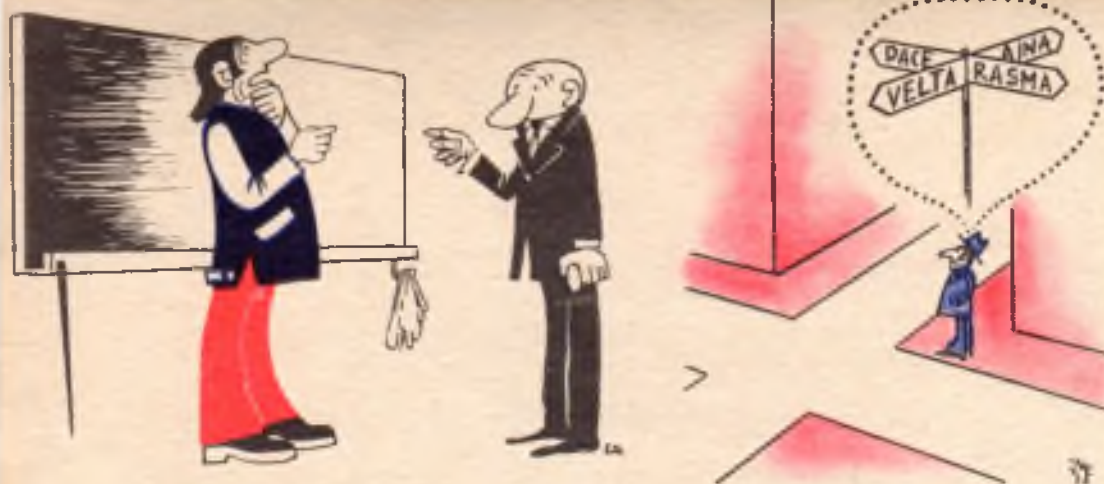
BEZ VĀRDIEM.

Y. ZAKIS

— JĀHIT, VAI TAVS TĒTIS NAV CELTNIKSI

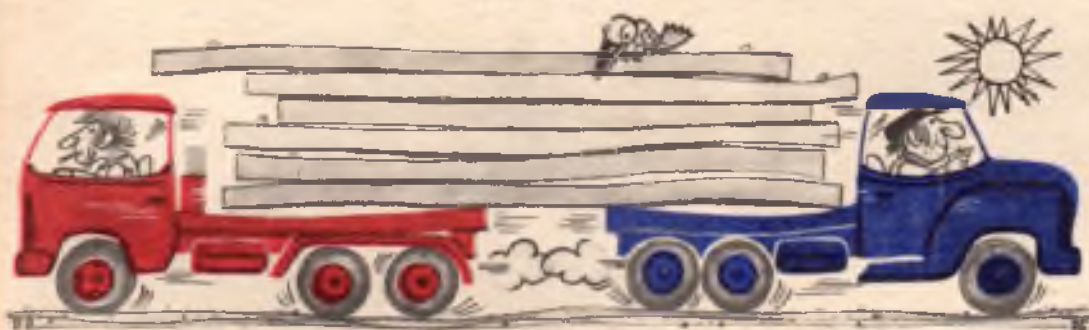
G. VINDOEDZIS

— ES ZINU, JŪS DAUDZ KĀVĒJAT SACENSĪBU DĒL,
TOMĒR PAPŪLIETIES ATCERĒTIES — KAS MĀJO VESELĀ
MIESĀ!

E. RUSMANIS

I. MELGAILIS

D. BREIKSS

— PASKATĪETES, KĀDS VIŅŠ DIVAINSI...

Ā. MUCĀNS

DARBA RIITMI

Pārvaldes priekšnieks: — Va-
jag!
Darbu vadītājs: — Deg!
Meistars: — Vajag! Deg!
Santehniķis: — Maz maksā...
Meistars: — Grūti.
Darbu vadītājs: — Neiespējami.
Pārvaldes priekšnieks: — Va-
jag! Piešķirt!
Darbu vadītājs: — Piešķirt!
Meistars: — Tev piešķirts. Va-
jag!
Santehniķis: — Maz...
Meistars: — Nu lūdu...
Santehniķis: — Ej beko!
Meistars: — Viņš negrib.
Darbu vadītājs: — Viņš nevar.
Pārvaldes priekšnieks: — Deg!!!
Vēl piešķirt!
Darbu vadītājs: — Jāpiešķir!
Meistars: — Tev vēl piešķirts.
Santehniķis: — Cik?
Meistars: — Tik...
Santehniķis: — Nu labi.
Meistars: — Viņš rauj!
Darbu vadītājs: — Viņš strādā!
Pārvaldes priekšnieks: — Prē-
mēt!

Pārvaldes priekšnieks: — Va-
jag!
Darbu vadītājs: — Deg!
Meistars: — Vajag! Deg! Kur
viņš ir?
Otrs meistars: — Nav. Viņš no-
dzer piešķirto.
Meistars: — Viņš grauļ!
Darbu vadītājs: — Viņš pār-
kāpj.
Pārvaldes priekšnieks: — Sodīt!
Darbu vadītājs: — Jāsoda!
Meistars: — Tevi sodīs.
Santehniķis: — Tad iešu prom.
Meistars: — Neej...
Santehniķis: — Aiziešu...
Meistars: — Lūdu, paliec!
Santehniķis: — Ej beko!
Meistars: — Viņš grib iet...
Darbu vadītājs: — Viņš aiz-
ies...
Pārvaldes priekšnieks: — Ne-
laist! Piešķirt!
Darbu vadītājs: — Ir jāpiešķir.
Meistars: — Neej, tev piešķirts.
Santehniķis: — Cik?
Meistars: — Tik...
Santehniķis: — Maz.
Meistars: — Būs vairāk.
Santehniķis: — Nu labi.
Meistars: — Viņš rauļ!
Darbu vadītājs: — Vajag atzī-
mēt!
Pārvaldes priekšnieks: — Ap-
stiprinu!

A. SVEKIS

«DADŽA» KONSULTĀCIJA

JAUTĀJUMS. Kura grāmata
Valkas rajonā ir visvecākā?

ATBILDE. Rajona sakaru mezglā
abonentu telefonu grāmata.

JAUTĀJUMS. Vai apavu fabri-
kas «1. Maijs» meistari nem atpa-
kaj savus pasaulē palaistos brāķa
apavus?

ATBILDE. Nem gan. Tikai ne-
sleidzas iedot vietā bezbrāķa
kurpes. To apliecina dobelnieks
koļšteinis, kam brāķa kurpes ga-
dījis iegādāties Rubeles univer-
sālveikalā.

Dr. SINEPE

PALDIES LŪDZU

— Sakiet, lūdzu, vai jūs nāko-
šajā pieturā izkāpsit?
— Jā.
— Paldies. Un jūs?
— Izkāpsu.
— Paldies. Un jūs, lūdzu, izkāp-
sit?
— Es jau esmu izkāpis.
— Atvainojiet, lūdzu.

R. AIVARS

— ES JUMS PILNĪGI
PIEKRITU.

E. RUSMANIS

КРОКОДИЛ

— ANNAI IR LAIMĒJIES APPRECĒTIES AR UGUNSDZESĒJUI
A. VEDERNIKOVS

— HOSTĀJIETIES TURI

A. ALKŠICE

— MĀMIŅ, SKOLOTĀJS PĒC SARUNAS AR TEVI JAU IR IZVESEJŅOJIS
UN ATKAL LIEK DIVNIEKUS!

V. GALT

BEZ VĀRDIEM.
V. SAFONOVS

SIZETS NELIELAM STĀSTAM.
N. HOLOSTOVA

— SKATIES, ŠIS TIPS ATKAL ATVILCIES AR
SAVU ODEKOLONUI

S. ANDRIANOVS

PAVIŠAM JAUNĀ Vērtēra, CIEŠANAS

Kādā jaukā daudzdzīvokļu mājā, kur cilvēks cilvēkam tikpat kā noliks acu priekšā, mīta nējauks tirāns uzvārda Sēnīte. Savu sievu un divas jaukas meitiņas viņš nekad neveda uz kino, radio atlāva uzgrīzt tikai pusbalsi, nespēlēja ar kaimiņiem ne acīti, ne domino, toties veltīja visu brīvo laiku tik mežonīgai izpriecai kā medības.

Kamēr Sēnītes abas meitiņas Undīne un Ulrika vēl tēcēja skolā, viņas ne ar ko neizraisīja iaukabiedros interesi. Bet, kad abas sāka tuvoties rožainajam periodam, kuru agrāk sauca par precību gadiem, jaunekļu vidū paklida briesmīgas baumas. Proti, Sēnīte esot sacījis savai laulenei, ka neesot vēl dzimis tāds jauneklis, kurš būtu viņam pa prātam znota lomā, un, ja nu tomēr uzrādītos kāds, kas iedriktēšoties lūgt vienas vai otras Sēnītes meitas roku, tad lai tas rēķinoties ar iespēju nolidot lejā pa kāpnēm.

Un Sēnīte dzīvoja ceturtajā stāvā!

Jaunekli kļuva pār mēru domīgi. Sēnīte bija uztraucoši būdīgs vīrs, un klīda baumas, ka jaunība viņš sekmīgi nodarbojies ar sambo. Vietējie jaunekli, kam šāds sporta veids šķita pārāk rupjš, nezinā raustīja plecus. Viņi neuzskatīja sevi par glīvuliem. Bet... katram savs krekls vistuvākais! Un, ja vēl padomā, ka Sēnītem mājās glabājas bīse! Jā, Undīne un Ulrika noteikti bija skaistākās meitenes patālā apkaimē, toties citām tēvi bija kā tēvi nevis kā briesmoni.

Un, kamēr jaunekli ļāva savās krūtīs cīnīties jūtām un prātam, abas māšas vienas gāja uz kino. Viņas bija sākušas strādāt, abas vienā veikalā, un stāstīja, ka kopš māsu pieņemšanas darbā veikala apgrozījums palielinājies. Un viņas vienas gāja uz darbu un nāca no tā.

Kādu dienu Undīne saslima. Pareizāk laikam būtu bijis, ja māšas slimības laikā darbā neierastos arī Ulrika, bet tas nu nebija iespējams. Māte palaida meitu bargajā pasaulē, iepriekš cieši piekodinājusi nēst ne mazāko skatienīņu apkārt. Un turpcējā klausīgā Ulrika tā arī darija, un visu dienu viņas acis bija kā piekaltas pie darba. Bet vakarā, iekāpusi tramvajā, viņa tomēr pacēla acis un ieraudzīja... Balvi no tās pašas mājas otrā stāva.

Balvis strādāja autoremonta rūpnīcā un brīvajā laikā spēlēja elektrogitāru; sevišķus panākumus spēlē viņš nebija guvis, tomēr troksni taisīja ne mazāku kā citi. Balvim bija kuplas tumšdzeltenas krēpes un drosmīgs skatiens. Tagad viņš šo skatienu ieurba Ulrikas acu dziļēs un tūlīt nolaida to, jo jūtās kā apdedzinājies. Goda vārds, tas bija viens pats skatiens, bet Balvja krūtīs, šņākdama kā autogens, jau plosījās milas liesmas. Ulrika uz Balvi vairs arī nepaskatījās, un tas, nabadziņš, pārcieta neapraķstamas mokas līdz pat nākamajai pievakarei. Tad viņš nolēma nestiept gumiju, bet gan nekavējoties uzrunāt Ulriku, jo kurš gan zina, cik ilgi tā Undīne vēl slimos. Tāpēc viņš saņēma dūšu un sacīja:

— Piedodiet, bet man ar jums jārunā!

— Ak nē, — Ulrika atteica vārgā balsī, kurā tomēr bija tik daudz saldmes, ka tā šķita nākam šurp taisnā ceļā no pašiem paradīzes dārziem.

— Tomēr, — Balvis čukstus uzstāja. Acu mīrkli vajadzēja tvert abām rokām.

— Nē, nē! Tā taču nedrīkst!

— Drikt! — Balvis iesaucās skaļi; viņš tā nebija gribējis, bet jūtu plūdi bija stiprāki par viņu pašu.

Ulrika kvēli pietvika, un kaut kas līdzīgs sārtumam pārlaidās pār Balvja virišķīgo vaigu.

— Nebaidieties, — viņš sacīja, — es zinu, no kā jūs baidāties, bet tas nekas, es viņam parādīšu!

— Kam? — Ulrika nedroši jautāja.

— It kā jūs nezināt!

Viņa nosarka otrreiz, nu jau stiprāk.

— Nav nekā, — viņa čukstēja. — Neviena... Es neesmu tāda meitene, un ja jums kāds par mani sastāstījis...

— Nē, — Balvis protestēja. — Es zinu, jūs

esat engēlis. Un es zinu, jūsu tēvs... Viņš ir nežēlīgs, es zinu. Bet apsolos, es nebaidīšos nekādu grūtību, lai tikai jūs...

— Es jūs lūdzu, nevajag...

— Vajag! — Balvis nobrēcās, šoreiz īsti skaļi, bet nu jau viņš drikstēja, viņi bija izkāpuši no tramvaja veselu pieturu agrāk, it kā būtu norunājuši, un Balvim tagad bija laika pateikt un Ulrika klausījās nolaistiem plakstiem un sacīja, viņa gan neesot iedomājusies, ka tieši Balvis... un ka tieši viņu, Ulriku...

— Tikai tev!

— Ak... — Ulrika sacīja.

Viņi pilnvērtīgi izlietoja visu Undīnes slimības laiku. Bet, kad nu tā izveselojās, Ulrika teica, viņa vairs nezina, ko tālāk iesākt. jo Undīnei esot diezgan nejauks raksturs un viņa pie reizes mēdžot izplāpāt tēvam pavisam nebijušas lietas!

— Mēs vairs nevarēsim satikties, — viņa nobeidza. — Tu taču negribēsi runāt ar tētiņu?

Balvis apstulba. Šīs dienas bija tik skaistas bijušas, ka pavisam izdzēsušas no atmiņas Sēnītes drūmo tēlu. Viņš iedomājās nomašānu pa kāpnēm un sambo, un ja vēl Sēnīte aklās dūsmās grābtu no sienas bisi...

— Vai viņš ir labs šāvējs?

— Es nezinu... Bet domāju gan.

Balvis bija cerējis uz citu atbildi. Bet, tā viņš nolēma, notiek taču, ka dusmu apstulbumā netrāpa mērķi. Liels mierinājums tas gan nebija, taču labāk tāds nekā nekāds. Viņš neko nēteica, bet pats juta, ka milzu soliēm tuvojas kādam neparasti nozīmīgam lēmumam.

Un pēc divām dienām Balvis, visu savu drosmi kopā saņēmis, uzrunāja Sēnīti kādā vientuļā ielā, pa kuru tam bija jāiet, no darba atgriežoties. Diez kāpēc Balvim likās, ka vientuļa iela ir pati labākā. Viņš nostājās Sēnītem priekšā un teica «Labvakar», un tas arī tīri normāli atpēma.

— Jūs jau mani pazīstat, — Balvis sacīja un nopriecājās, ka viņam nemaz netrīc balss. Bet Sēnīte skatījās no savu biezo uzacu apakšas tik draudīgi, kā vien to spēj īsts tirāns, skatījās un gudroja, kas šis jauneklis gan varētu būt. Viņi visi tagad izskatījās nepanesami līdzīgi — visi kopš tā laika, kad sāka audzēt garus matus.

— Es milu jūsu meitu! — Balvis izšāva.

— Tā? — Sēnīte gari novilkta.

— Un viņa mīl mani!

— Tā?

— Un jums neizdosies izraut viņu no manām rokām! — Balvis izplēta tās, un šai žestā bija viņa neapveramā mīlestība.

— Kāpēc man būtu jārauj? — Sēnīte beidzot painteresējās.

— Tāpēc, ka jūs esat tirāns!

— Vai mana meita tā saka? — Sēnīte atkal painteresējās.

— Tāpēc, ka jūs esat tirāns!

— Vai mana meita tā saka? — Sēnīte atkal painteresējās.

— Tāpēc, ka jūs esat tirāns!

— Vai mana meita tā saka? — Sēnīte atkal painteresējās.

— Tāpēc, ka jūs esat tirāns!

— Vai mana meita tā saka? — Sēnīte atkal painteresējās.

— Tāpēc, ka jūs esat tirāns!

— Vai mana meita tā saka? — Sēnīte atkal painteresējās.

— Tāpēc, ka jūs esat tirāns!

— Vai mana meita tā saka? — Sēnīte atkal painteresējās.

— Tāpēc, ka jūs esat tirāns!

— Vai mana meita tā saka? — Sēnīte atkal painteresējās.

— Tāpēc, ka jūs esat tirāns!

— Vai mana meita tā saka? — Sēnīte atkal painteresējās.

— Tāpēc, ka jūs esat tirāns!

— Vai mana meita tā saka? — Sēnīte atkal painteresējās.

— Tāpēc, ka jūs esat tirāns!

— Vai mana meita tā saka? — Sēnīte atkal painteresējās.

— Tāpēc, ka jūs esat tirāns!

— Vai mana meita tā saka? — Sēnīte atkal painteresējās.

— Tāpēc, ka jūs esat tirāns!

— Vai mana meita tā saka? — Sēnīte atkal painteresējās.

— Tāpēc, ka jūs esat tirāns!

— Vai mana meita tā saka? — Sēnīte atkal painteresējās.

— Tāpēc, ka jūs esat tirāns!

— Vai mana meita tā saka? — Sēnīte atkal painteresējās.

— Tāpēc, ka jūs esat tirāns!

— Vai mana meita tā saka? — Sēnīte atkal painteresējās.

— Viņa tā nesaka, — Balvis drūmi atbildēja. — Bet tā saka visi.

— Ak tā? Un ko viņu vēl saka?

Balvis vilcinājās. Izdevīgāk noteikti bija paturēt pārējo pie sevis. Un Sēnīte skatījās uz matiem apaugušo puisī, un nebija saprotams, ko viņš domā.

— Tātad tu saki, ka mīli manu meitu?

— Jā! Viņas dēļ esmu gatavs...

— Tā, — Sēnīte sacīja; mēs teiktu, ka viņš pasmaidīja, bet tirāni un līdzīgi briesmoni nekad nesmaidā. Viņi vienkārši izdomā briesmīgu plānu.

— Ja tu esi gatavs, — Sēnīte lēni teica, — ķersimies pie lietas. Es neciešu jaunekļus ar garām pinkām, tas tev jāzina, un mans znots nekad nebūs pinkains. Tāpēc — pinkām jākrīt!

Balvis neievaidējās, bet šī savaldība no viņa prasīja daudz.

— Un vēl es neciešu tās drāšu kastes — gitāras...

— Man ir elektriskā!

— Vienkāršās vai elektriskās, tas man vien pīpīs. Mans znots nebūs strinkšķinātājs. Tāc ir mani noteikumi. Un, ja tu tiem piekriti, ta nem viņu... Paga, kuru tad tu mīli, Undīr vai Ulriku?

Balvis neatbildēja, viņš stāvēja mēms, u viņa sejā varēja redzēt atspoguļojamies tūnisku ciņu. Sēnīte brīdi pagaidīja, tad tā laipni pamāja sālstabā pārvērstajam jaunekli un sāka iet; laikam viņš domāja, ka Balv sekos, kas zina, tieši uz Sēnītes mājām.

Bet Balvis nesekoja. Viņš tīri fiziski nebī spējīgs to izdarīt, jo bija piekaltas pie tiem džiēm kvadrācentimetriem asfalta, uz kurie pašlaik stāvēja.

Matī, viņš domāja, un, izraisījies no nāv līdzīgā stinguma, maigi pieskārs savām zēl cirtām. Savai rotai. Savam lepnumam.

Un gitāra, viņš domāja vēl pēc brīža. K es būšu bez gitāras, kas šodien ir jauns cilvē bez gitāras? Un tad viņš domāja: Ulrika. Man mīlā, mana dārgā, mana neaizmirstamā Ulrik! Kā es iztikšu bez tevis, mana mīlotā? Cik lai ka tu nezini neko par šo drūmo, liktenī sastapšanos. Ulrika... Skumjš smaids pārsēja pār Balvja skaisto seju. Šai mīrkli viņ līdz galam apjauta, ko zaudē, no kā atsak.

Nē, sev viņš neko nevarēja pārnest. Vi vienkārši nedrīkstēja kaut kādas tādas, ne nāmas laimes vārdā ziedot savu visdārgāl

Viņa mati un viņa gitāra! Nē, ne jau vi mēs varam upurēt!

Nābaga Ulrika, viņš ar skumjām domā Viņai tās būs lielas bēdas. Labi, ka viņai Undīne, viņas ir tā saradušas, Undīne palīd Ulrikai nest viņas sāpes.

Un, tā nodomājis, viņš sapurināja savas tās un lēni devās uz priekšu.

Karaliskas medības

(NO SĒRIJAS «PIEDZĪVOTS-NEIZDOMĀTS»)

— Nē, brālīši, ja mēs paši iesim par dzinējiem, nekas neiznāks, — mednieku pulciņa priekšsēdētājs teica. — Visi taču zināt, kādu joku mūsu Mutkus izpēlēja pagājušajās medībās.

Pulciņa priekšsēdētājs Jončis bija traks mednieks. Velnam viņš vispirms atdotu dvēseli un tikai pēc tam savu divstobreni. Pulciņā priekšsēdētājs ievada tādu disciplīnu, ka viņam pietika pacelt telefona klausuli un pateikt jebkurai medniekam «Nul», un tas, visu pametis, ar pelavu maišeli jau līdīn lidoja pāri sniega kupenām barot irbes.

— Visi zināt, ka dzinējiem šaut medībās ir aizliegts, — priekšsēdētājs skaidroja savai rātni pieklusušajai komandai. — Bet ko Mutkus izdarīja? Viņš, būdams dzinējos, sašāva zaki, sāka tam dzīties pakal un zēvelēt uz visām pusēm. Zaki viņš nedabūja, bet visi dzinēji un mednieki, savas dzīvības glābdami, aizmuka kur kurais. Divi apmaldījās un atradās tikai nākamajā dienā. Tālāk Jūs visi tur bijāt, tāpēc man nav nekādas vajadzības par to gari runāt. Mēs neviens negribam dabūt skrošu lādiņu bikšu dibenā vai citā vietā. Mums nav ne mazākās vēlēšanās palaist visu mūsu pulciņu pie velna tikai tāpēc, ka viens apdauzītais, pamanījis zaki, sāk tūlīt bliezt no abiem stobriem. Ja šīs sezonas pēdējās medības rit nenotiks tikai tāpēc, ka mums nav dzinēju, mēs nekad to sev nevarēsīm piedot. Tātad, ko ieteiksit darīt? — priekšnieks beidza savus ievadvārdus.

— Aprunāties ar internātskolas direktoru, — kāds ierosināja.

— Nekas neiznāks. Nelaidīs. Mežā dumbbrāji nav aizsaluši, bērniņi tos neizbrīdīs, — priekšsēdētājs šo priekšlikumu noraidīja.

— Nu, bet tu, Vaiči, vai tu no sava kolhoza nevari dabūt dzinējus? — sadzīves pakalpojumu kantora priekšnieks Juknēns jautāja.

— Par to nav ko domāt. Ja tu kolhozā pelnītu dienā astoņus rubļus, vai listu par trim rubļiem purvā? —

kolhoza priekšsēdētājs Vaičis nopēla arī šo priekšlikumu.

— Ir! Izdomāju! — iesaucās mednieks brūnā kažokā un ar ondatras ādas cepuri galvā. Kaut arī mednieku vidū uz amatiem daudz neskatās, tomēr visi apklusā.

— Cik mums tagad ir tādu, kas sēž diennaktis? — vīrs kažokā jautāja.

— Kāds ducis būs. Zināt, starp svētku dienām saved tādus, kas sadzērušies visādus draņķus. Arī dažus pastāvīgos kaušļus... — paskaidroja tas, kura ziņā bija isi apcirpīto uzraudzīšana.

— Visus — dzinējos! Ja labi dzīs — atlikušās diennaktis... nu, kaut kā... neoficiāli... nosvītrot. Zvērus dzīt, tas nav vis slotīgu ielas vidū vicināt, — kažokādas cepure beidza.

... Tādas medības vēl neviens savā mūžā nebija redzējis. Mednieku līnijas priekšā ierindā stāvēja dzinēji. Vienam pierē rēgojās pūns, otrs — ar zilumiem zem acīm, likās, viltīgi mirkšķināja kolēģiem. Starp apsniģušo eglīšu zariem kā Jaungada svečītes spīdēja pārējo dzinēju deguni.

— Lūgtum vēl kaut pa malkam tējas pirms dzišanas, — visu dzinēju vārdā teica sadzīves pakalpojumu kombināta galdnieks Kļunkele.

Mednieki visi kā viens izvilka no mugursomām termosus.

— Atlik! Pārbaude! — pulciņa priekšsēdētājs nokomandēja. Mednieki pastiepa atkorķētus traukus.

— Aizkorķēt! Aizkorķēt! — priekšnieks sauca, ostīdams pēc kārtas termosus.

Tikai trīs termosi no divpadsmit bija atzīti par derīgiem izslāpušo dzirdināšanai.

— Jūs gribat, lai viņi vispirms sasilst un pēc tam kāds zem krūmiem nosalst, — pulciņa priekšnieks norāja izbrāķēto termosu ipašniekus.

— Par ko tevi apcirpa? — mežsargs, kam bija uzdots vadīt dzinēju armiju, noprāsīja kādam no saviem malacīiem.

— Āre... viņš man pa snuki... Es viņam ar krēslu...

— Tu stāvēsi vidū! Un vēl ar nūju pa kokiem tā, lai debesis sabrūk! Un tevi par ko?

— Iedzēru... Bet no rīta uzdzidāju zem slimnīcas logiem...

— Skaidrs! Kas vēl dziedāja? Visi četri uz flangiem. Ja gadišies mežacūkas, blaujiet, cik plaušas tur, lai šīs netiek atpakaļ.

Visus dzinējus izrīkoja ātri. Bet viens sarkandegunis, krietni padzīvojis, ar nedzītu bārdu, izrādījās dumpinieks. Viņš sēdēja uz celma un ietiepīgi burkšķēja:

— Es vienmēr par taisnību! Nav tādu tiesību! Bet ja es negribu? A? Es neiešu! Un ko jūs man padarīsiet? A?

Mežsargs pieskrēja viņam klāt un paaicināja sānis. Mednieki ieraudzīja, ka dzinēju vadonis izvilka kaut ko no kabatas un izdzirda aizdomīgu guldzēšanu. Pēc tam stūrgalvīgais dzinējs pēkšņi metās uz priekšu un savam vecumam neparasti žigli aizjoza pakal citiem. Sniegs vien noputēja, birdams no prieditēm.

Tik briesmīgu blaušanu un aurošanu mežs droši vien nebija dzirdējis pat tad, kad te medīja grāfs Tiškevičs ar vairākiem desmitiem dzinējumu. Zaki, aiz bailēm zaudējuši jēgu, metās tieši vīrsu medniekiem. Meža kuli, domādami, ka pienācis pasaules gals, muka ārā no biezokļa un lida slēpties kolhoza cūkkūtīs. Aļņi pārbijušies baurāja trakāk nekā auru laikā.

Dzinēji pūlējās visiem spēkiem. Lai viņus vēl vairāk paskubinātu, mežsargs sākumu un beigās notaurēja, pūzdams nevis šautenes stobrā, bet tukšā pudelē.

Kad medību beigu signāls aizskanēja pāri koku galiem un visi sapulcējās pie ugunsкура, mednieku pulciņa priekšsēdētājs pakāpās uz celma un pasludināja dzinējiem amnestiju. Viņi visi varēja iet mājās, atlikušās diennaktis bija dzēstas. Viņiem atļāva arī aizdzīt nogurumu ar iepriekš tik bargi izbrāķētajiem termosiem.

Isi sakot, medības bija patiesi karaliskas, varbūt pat lepnākas par sirmajā senatnē rikotajām.

Mantkārības sekas

Meklēdami lielo zivi,
Klīda blītkotāji divi.
Abi bija skurbuli,
Aizgāja pa burbuli.

Kastes palika un vergas.
Tagad ūdens smird pēc jargas.
Tā, lūk, mantkārības pēc
Vēl viens ezers saindēts.

ZIEDONIS PURVS

Dzīvot jāprot

Dzīvot jāprot ikvienam,
Kā nu kurš māc un drīkst.
Manējs kopš agrām dienām
Ir stabili patstāvīgs.

Kāds postenis man vai amats?
Lai strādā, kas galvā švaks!
Manējam solīds pamats:
Mana senču — naudas maks.

GUNĀRS KRIEVIŅS

Kabatas

Ne platums, ne garums,
ne arī citas ērtības,
bet tikai kabatas
nosaka bikšu vērtību.

Ja man izdotos salasīt
domas vislabākās,
es lās nenenstu rokās,
nē, mīļie, tikai kabatas.

LAIMONIS PĒLMANIS

Gastronomiska elēģija

Mani ēd lādē!,
Ka es dzeru...
Bet es dzeru lādē!,
Ka mani ēd!

TĀ ESOT GADĪJIES

Pie slavenā Berlīnes ārsta Ernesta Ludviga Hīlma (1747—1834) atnāca paciente un ļoti ilgi stāstīja par savām kaitēm. Tad viņa atviegloti nopūtās un teica:

— Kad es nācu pie jums, mani mocīja šausmīgas galvas sāpes, bet tagad tās ir zudušas.

— Tās nav zudušas, cienītāja, — Hīlms norūca, — tās ir pārgājušas pie manis.

Kad Egons Ervīns Kijs (1885—1948) vēl bija jauns žurnālists, viņš atteicās iesaistīties kādā bailē.

— Jūs neesat rīkojies pareizi, — šefredaktors viņu norāja. — Mamatāvs ir cilvēks, kas pelna daudz naudas.

— Jūs maldāties, — Kijs atbildēja. — Viņš nepelna daudz. Viņš tikai leibāzī kabatā to, ko nopelnījuši citi.

Bernards Šovs reiz brauca automobilā ar savu paziņu — augstāku ierēdni — uz viesībām. Mīglā viņi nomaldījās no ceļa un nokļuva ciemā, ko nepazina. Ierēdnis pajautāja puīšēlim, kas stāvēja ceļa malā:

— Kur mēs atrodamies!
— Savā automobilā.

Šovs pagriezās pret paziņu un teica:

— Tā bija īsta parlamentārieša atbilde angļu tradīciju garā — īsa, pareiza un nepateica nekā tāda, ko mēs jau nezinātu.

BEZ VĀRDIEM.

E. RUSMANIS

BEZ VĀRDIEM.

U. MEZAVILKS

A. BUHVALDS
(«International Herald
Tribune», Parīze)

KĀ SODĪT ŅUJORKU?

Gandrīz visur Savienotajās Valstīs valda pārliecība, ka Ņujorka jāsoda par finansu noziegumiem. Visi ir vienprātīgi, ka Ņujorkas municipalitāte pelnījusi visbargāko sodu.

Taču pats galvenais jautājums — kā sodīt 7 miljonus izšķērdētāju, kas noveduši pilsētu līdz pilnīgai bankrota robežai? Pašlaik Vašingtonā sanākusi prezidenta komisija finansu noziegumu izmeklēšanai, un tā apspriež iespējamo soda mēru.

Komisijas priekšsēdētājs Lerimors Kreditčels man paziņoja, ka tai esot plaša izvēle.

— Piemēram, mēs varam balstīties kā uz precedentu uz Nīrbergas procesu, — Kreditčels teica.

— Bet Nīrbergā taču tiesāja kara noziedzniekus, — es iebildu.

— Finansu noziegumi ir daudzkārt smagāki par kara noziegumiem, — Kreditčels atbildēja. — Kas nevar izpirkt pašu izlaistās akcijas, tiem ir jāstājas tiesas priekšā. Citādi visu ASV pilsētu municipalitāšu ierēdņi iedomāsies, ka šādas operācijas var palikt nesodītas.

— Ko jūs tiesāsi?

— Bijušos mērus Vāgneru un Lindseju, pašreizējo mēru Bīmu, kā arī bijušo Ņujorkas štata gubernatoru Nelsonu Rokfelleru. Tāpat «Chase Manhattan Bank» prezidentu Deividu Rokfelleru, jo viņš piešķīra aizdevumus Ņujorkai. Lai visi amerikāņi zina, kādi vīri bijuši kumās lielākajam bankrotam visā Amerikas vēsturē.

— Jūs gribat pieprasīt nāves sodu?

— Nē. Pēc mūsu domām, viņiem labāk piespriest mūža ieslodzījumu «Chase Manhattan» bankas pazemes glabātavās.

— Tas ir ļoti bargs sods!

— Viņi to ir pelnījuši. Ņujorkas lietas izmeklēšanai vērīgi seko visa Amerika. Ja mēs šos noziedzniekus bargi sodīsim, ikviens mērs vai gubernators labi padomās, pirms aizņemties naudu.

— Bet pārējie 6 999 995 Ņujorkas iedzīvotāju paliks brīvībā? Galu galā arī viņi ir vainīgi, ka pilsēta bankrotējusi.

— Bez šaubām, arī viņus vajadzētu sodīt. Diemžēl Ņujorkas banku glabātavās visiem nepietiks vietas. Mēs domājam piespriest viņiem spaidu darbus slimnīcās. Lai pastrādā par sanitāriem!

— Un ja nu viņi atteiksies? — es painterešjos.

— Tad viņiem vajadzēs doties uz labošanas centriem, kur būs jāklusās magnetoфона lentēs ierakstītas valsts darbinieku runas ar paškaitrojumiem, kāpēc Ņujorkai nevar sniegt federālo palīdzību.

— Bet tas taču ir necilvēcīgi! — es sašutu.

— Neuztraucieties! — Kreditčels mani nomierināja. — Ja mēs dosim iespēju Ņujorkas iedzīvotājiem pašiem izvēlēties sev sodu, viņi noteikti labāk būs ar mieru nostrādāt divus gadus par sanitāriem, nekā klausīties federālās valdības darbinieku runas.

— Domāju, ka jums ir taisnība.

BEZ VĀRDIEM.

D. BREIKSS

ŠIS UN TAS PAR ŠO UN TO

Tiesneša meita ieskrēja istabā un liksmi teica:
— Ak, māmiņ, cik es esmu priecīga! Mistērs Džebss nupat man atzinās mīlestībā.

— Tad ir trak! — tiesnešs teica un paņēma galvu. — Cik es pazīstu Džebss, viņš atzinās tikai neapgāžamu pierādījumu spiests.

Vašingtoniete un pariziete sarunājās par mīlestību.

— Francūzis, — pariziete saka, — iekaro

sievieti ar maigumu. Vispirms viņš skūpst pirkstu galiņus, tad roku, ausi, kaklu...

— Mans dievs! — vašingtoniete nopūšas — Amerikānis pa to laiku jau būtu atgriezies no kāzu ceļojuma.

Teksasas dāma saka savai paziņai:

— Manam nabaga vīram visu mūžu neveicās, viņam laime uzsmaidīja tikai pēc nāves — Kā tā!

— Kad viņam raka kapu, uzdūrās naftai.

Marselā [Francijā] kādā komponistu sacēnsībā skaņradis Rojs Zerezs pārsteidza žūrijas komisiju ar industriālu simfoniju modernā stilā. Zereza simfonijas atskaņošanā piedalījās betona jaukamā

mašīna, kompresors, pneimatiskais āmurs, kā arī četras dažāda kalibra laktas. Komisija nespēja noklausīties Zereza garabāru visā pilnībā un pēc 30 minūtēm pacēla balto karogu. Tomēr komisija piešķīra Zereza kompozīcijai nosaukumu «Labākā šausmu muzikālā interpretācija pasaulē.»

Turīnā [Itālijā] hirurģs Filipo Mantenjo iesūdzējis tiesā sava dzīvokļa saimnieku, jo tas veikala telpas, kas atradās zem ārsta pieņemamajām istabām, bija izīrējis

zārku tirgotājam. Tiesa sūdzību noraidīja, taču lika tirgotājam novākt reklāmas plakātu, ko tas bija piespīlējis blakus ārsta novietojumam plāksnītei.

Kāda Mančesteras [Anglijā] autobusa konduktores sniedza savai priekšniecībai šādu ziņojumu: «Manā autobusā brauca arī māte ar astoņus gadus vecu dēlu. Abi brauca uz slimnīcu, jo zēns bija uzbāzis galvā milzīgu vāzi un nevarēja to dabūt nost. Lai nepievārstu apkārtējo cilvēku uzmanību, uz vāzes bija uzlikta cepure.»

Kādā Lucernas [Šveicē] laikrakstā bija leviēlots šāds sludinājums: «Steldzami meklējam enerģisku naktssargu jaunceltnes apsargāšanai. Ir iespējams gulēt.»

Japānas kūrīstu organizācija ir nākusi pie atziņas, ka «austotās saules zeme» nepieciešama lēnīga atrakcija, kas pievilktu bagātos kristiešus. Tāpēc kādā ciemā atklāja kapu, par ko līdz šim bija zināms, ka tas atrodas Palestīnā. Japāņi apgalvo, ka Jēzus kapa nekad neesot atradies Palestīnā, jo dievs taču neatstājis savu dēlu nelaimē, bet palīdzējis tam izbēgt. Pēc garas «odisejas» Jēzus esot nokļuvis Japānā, kur 102 gadu vecumā mierīgi nomiris. Palestīnā esot apbedīts tikai viņa jaunākais brālis.

Itāliešu mākslinieks Alfredo Bocoli atradās ceļā uz Londonu. Robežpunktā muitnieki izvilka no viņa somā ledusskapja un veļas mazgājamās mašīnas detaļas, četrus motoru cilindru blokus, eļļas sūkņus, konservu kārbas, naglas, velosipēdu pedāļus un citus divvalnus priekšmetus. Bocoli tuvāk neko nepaskaidroja, tāpēc muitnieki kvalificēja tos par lūžņiem, un nodoklis nebija jāmaksā. Muļķis ierādīja vārdi izlasīja seņjorē Bocoli dusmas, un viņš nikni paskaidroja, ka šie «lūžņi» īstenībā esot izcili mākslas darbi, ko paredzēts izstādīt kādā Londonas

modernās mākslas salonā. Muitnieki nodeva seņjoru Bocoli tiesai, apsūdzot viņu valsts darbinieku apvaldīšanā un neatļautā mākslas darbu izvešanā no Itālijas.

Asarainu pasaules rekordu uzstādīja 18 gadus vecais Šveices pavārs mācekļs Konrāds Gerslers Bernasā sīpolu tirgū. 17,74 kilogramus sīpolu viņš nomizoja 51 minūtē.

Par ASV lielāko izīrētāju atzīts Frenks Zarbs. Viņš izīrēja 86 000 litru benzīna un 25 000 dolāru, lai propagandētu amerikāņiem ideju par kurināmā un elektroenerģijas taupīšanu. Zarbs ir ASV Enerģētikas pārvaldes šefs.

PA «DADŽA» MATERIĀLU PĒDĀM

Š. g. 18. numurā «Dadzim» nepatika, ka dažu rajonu saimniecībās liberāli izturas pret alimentu nemaksātājiem.

Lauksaimniecības ministra vietnieks b. Circenis savā atbildē norāda, ka kritizēto saimniecību vadītājiem esot uzdots stingrāk kontrolēt, lai visas darbā pieņemtās personas izpildītu savus pienākumus un tiktu pieļautas pie darba tikai pēc pierakstīšanās.

19. numurā «Dadzis» šķēdējās par neizdarībām un nelikumībām alus un vīna ražošanas apvienības «Rīga» Vidrižu filiālē.

Apvienības direktors b. Lindbergs paskaidro, ka raksts esot apsūdzēts ražošanas sanāksmē. Tagad rakstā minētie trūkumi novērsti. Vidrižu filiāles vadītājam Veidem izteikts rājiens un brigadierim Bušam aizrādīts. Izejvielu inženierai Musorovai samazināta premijāla piemaksa.

20. numurā «Dadzis» sacēla brēķu par kautu cāļu izēdināšanu mājlopiem.

No Limbažu rajona Lauksaimniecības pārvaldes priekšnieka vietnieka b. Ludiņa un gaļas un piena rūpniecības ministra vietnieces b. Sīpelnikovas atbildēm izriet, ka cāļi ir bijuši tik vāji, ka sakarā ar pastāvošajiem noteikumiem tos realizēt sabiedriskās ēdināšanas un tirdzniecības tīklā aizliegts. Jautājums esot izskatīts kolhoza valdes sēdē un vainīgās personas bridinātas.

Diemžēl neskaidrs palicis jautājums, kāpēc cāļus vispirms pārvērtā gaļā un tikai pēc tam pārbaudīja, vai tie ir realizējami vai nē. Ar prātu spriežot, šādu pārbaudi vajadzēja izdarīt drusku agrāk...

Tajā pašā numurā «Dadzis» arī brīnījās, kā mežā nonākušas Rīgas pilsētas 7. astoņgadīgās skolas burtnīcas.

Oktobra rajona Tautas izglītības nodaļas vadītāja vietniece b. Seraja apgalvo, ka 7. astoņgadīgās skolas vadība šajā nepatīkamajā lietā neesot vainīga. Skolas telpās vasarā bijusi Eksperimentālās kuģu mehāniskās rūpnīcas pionieri nometne, kuras vadītāja b. Gagarina uzdevusi burtnīcas aizvest uz izgāztuvi. Minētās rūpnīcas šoferi acimredzot uz izgāztuvi nav braukuši, bet burtnīcas izgāzuši tuvējā mežā.

Bēdīgs fakts. Ja Oktobra rajona TIN vadība būtu stingri raudzījusies, lai visas izlietotās burtnīcas tiktu nodotas makulatūrā, šāda nejēdzība acimredzot nebūtu notikusi.

Kapitālisma Sizīfs!

P. KALMAITIS
(«Sluota», Vija)

— Ko jūs darāt tūlīt pēc operācijas!

«Pourquoi Pas!», Brisete

ĀRZEMJU HUMORS

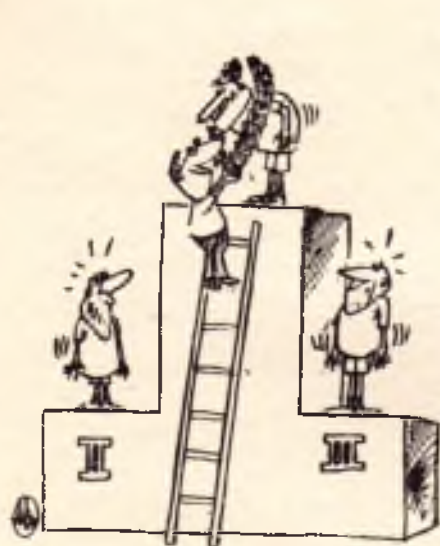
— Rindu neredzāt!

«ici Paris», Parize

— Par jaunām modēm man nav nekādas daļas! Viņa nedabūs jaunas kurpes, kamēr šīs nebūs novalkājušas!

«Punch», Londona

Bez vārdiem.

«Urzica», Bukareste

Bez vārdiem.

«Pavlihan», Ļubjana

— Laime, ka vismaz spogulis palika vesels!

«Kuruzela», Lodze

— Izliekas par nekādu aristokrātu, bet pati nezina, kurā rokā jātur dakšiņai!

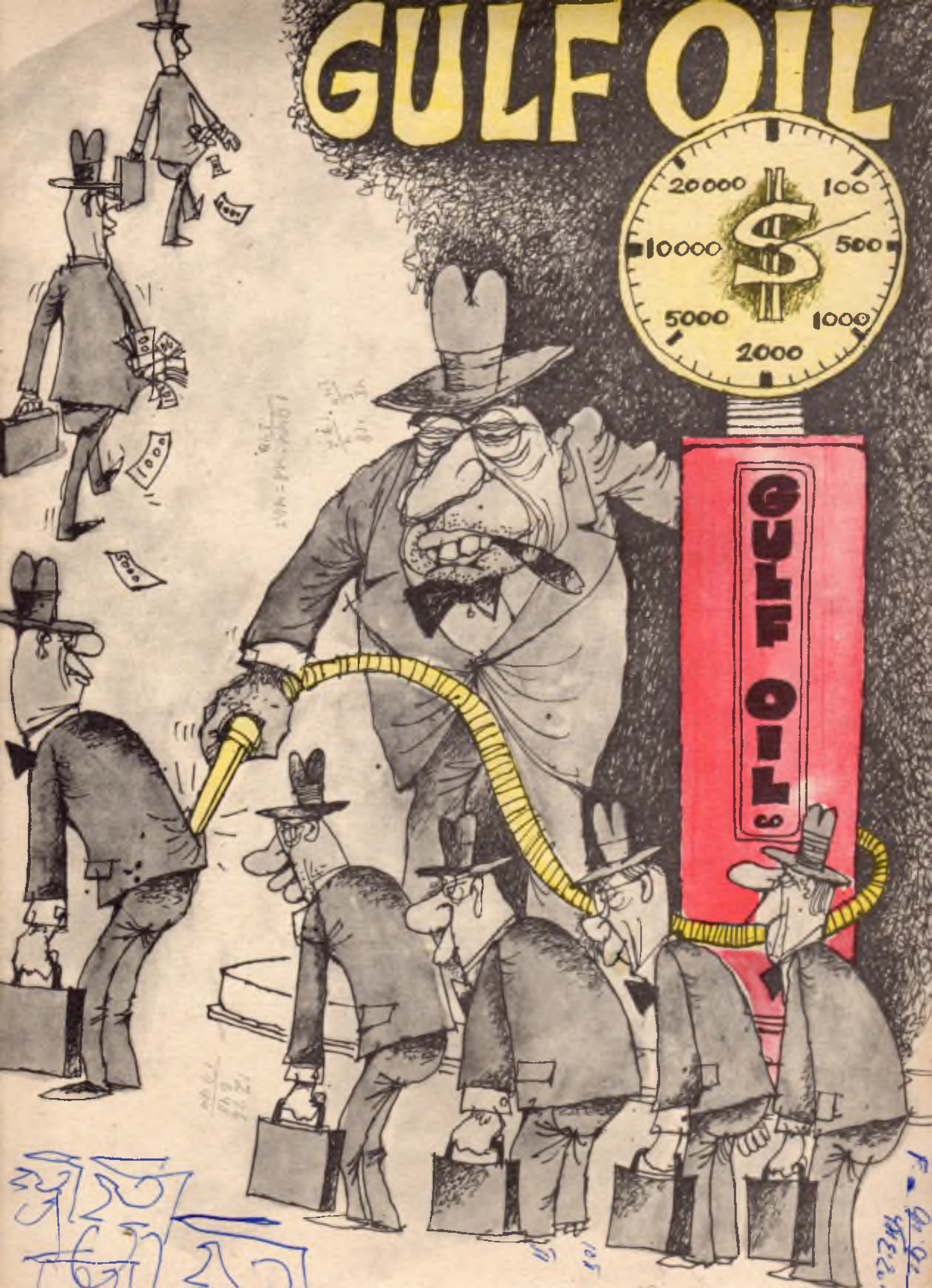
«Punch», Londona

— Beidzot mums ir īsts istabas suns!

«Punch», Londona

GULF OIL

अज्ञान
क्षीय

F. A. G.
1942